

Překladatelé už nechtějí být „neviditelní“, hlásí se o svá práva

Praha, 23. dubna 2026. Literární překladatelé a překladatelky se u příležitosti Světového dne autorských práv obrátili na nakladatele, média a organizátory literárních akcí s výzvou, aby důsledným dodržováním autorských práv pomohli ke zvýšení prestiže této profese a k odpovídajícímu zviditelnění těch, kdo se literárnímu překladu věnují. Upozorňují na to, že zatímco česká překladová škola je ve světě velmi uznávaná, samotným českým překladatelům se doma dostatečného uznání často stále nedostává.

„Literární překladatelé svou erudicí a invencí umožňují, aby výměna mezi světovou a domácí literaturou probíhala hladce, bez zkreslení, ochuzení a nivelizace významu či stylu, a zároveň přispívají ke kultivaci a rozvoji mateřského jazyka. Význam jejich práce je však přehlížený, a to tak dlouho a systematicky, až se neviditelnost naší profese stala už v podstatě normou,“ říká předsedkyně Obce překladatelů Anežka Charvátová.

K tomuto historickému nedocení překladatelů se navíc v současnosti přidává nový tlak v podobě AI, který může mít negativní dopady jak na práci překladatelů, tak především na kvalitu uměleckého překlada.

„Společnost zažívá nadšení z AI, která nabízí rychlá a také levná řešení u mnoha poskytovaných služeb. Mezi nimi je samozřejmě i překlad, který se dá s pomocí nástrojů AI vyhotovit skutečně jako mávnutím kouzelného proutku. Při bližším pohledu je ovšem patrné, že se jedná o překlady ploché, bez života a se záplavou doslovných řešení a absolutních překladatelských nešvarů a omylů. Texty tak ztrácejí osobitý charakter i plnokrevnost a z původně skvělého literárního zážitku se stává nuda – navíc plná nevhodných řešení a přímo chyb. I proto bychom si měli práce kvalitních literárních překladatelů vážit,“ uvádí předsedkyně Překladatelů Severu Kateřina Křišťůfková.

Z uvedených důvodů se překladatelé sdružení v profesních organizacích Obec překladatelů a Překladatelé Severu obrátili nejen na nakladatele, ale i na média a organizátory literárních akcí. V otevřené výzvě je žádají, aby uváděli jména autorů a autorek překladů nejen na obálkách knih, ale důsledně také v další komunikaci o překladových knihách a při využití překladových textů

v audiovizuálním vysílání, což stále zdaleka není běžnou praxí. „Nechceme jen kritizovat, ostatně víme, že například v řadě nakladatelství se situace v tomto směru poslední dobou zlepšuje. Pokud se některý z oslovených subjektů k našim požadavkům přihlásí, jsme připraveni tyto příklady dobré praxe zviditelňovat, dávat za vzor ostatním a postupně tak budovat kulturu, v níž základní uznání něčího autorského vkladu je prostě standardem,“ dodává závěrem Anežka Charvátová.

Text otevřené výzvy je v příloze tiskové zprávy a najdete ho také na webových stránkách obou spolků. Kontakty pro další informace:

Anežka Charvátová, předsedkyně Obce překladatelů, nezour@seznam.cz, 776 160 483

Lukáš Novák, místopředseda OP, lukas.novak@litigocommunications.cz, 724 255 725

Kateřina Krištůfková, předsedkyně Překladatelů Severu, kristufkova@centrum.cz, 604 810 524

Obec překladatelů sdružuje překladatele krásné literatury i teoretiky, kritiky a historiky zabývající se překladem. Jejím posláním je hájit práva, prosazovat profesní zájmy členů a dbát o úroveň a prestiž překladu v české literatuře. Každoročně oceňuje kvalitní české překlady v rámci udělování Ceny Josefa Jungmanna, podporuje začínající překladatele pořádáním Soutěže Jiřího Levého a překladatelských kurzů a na největší nešvary překladu a nakladatelské praxe upozorňuje udělováním anticeny Skřípec. Další informace o aktivitách Obce najdete na www.obecprekladatelu.cz.

Překladatelé Severu je nezávislá, dobrovolná profesní organizace, která vznikla v roce 2018 a sdružuje překladatele severské literatury do češtiny. Jejím cílem je zlepšení ohodnocení a pracovních podmínek překladatelů, šíření osvěty v oblasti autorských smluv a podpora vydávání kvalitních překladů. Jejím posláním je rovněž umožňovat vzájemné setkávání, spolupráci a vzdělávání překladatelů severské literatury, hájit práva členů a prosazovat jejich profesní zájmy, dbát o kvalitu a prestiž českého literárního překladu a šířit povědomí o severské kultuře, literatuře především. Další informace najdete na <https://prekladateleseveru.cz/>.